

รายการอ้างอิง

เอกสารชั้นต้นที่ยังไม่ตีพิมพ์

จดหมายเหตุรัชกาลที่ ๓

กษ. ร.๓ จ.ศ.๑๑๕๖ เลขที่ ๕๘ ร่างตราถึงพระราชวรินทร์ ข้าหลวงเมืองหนองคาย เรื่อง
เกลี้ยกล่อมครัวเมืองพวน และ จ.ศ.๑๒๐๕ เลขที่ ๒๓ สารตราตอบใบบอกอ้าง
โรธลาย บุญเทา มุกตีกัญญาที่ด่านเมืองหิน.

____. ร.๓ จ.ศ.๑๒๐๕ เลขที่ ๑๖ สำเนาใบบอกพระมหาสงคราม เจ้าอุปราชเมืองสกลนคร
เรื่อง ถวายครอบครัวกับช้างที่เกลี้ยกล่อมได้ ได้มาแต่ปากช้างตะวันออก.

____. ร.๓ จ.ศ.๑๒๐๘ เลขที่ ๑๘ สารตราถึงเมืองมโนรม เรื่องตั้งรองปลัดเป็นขุนปลัดเมืองมโนรม.

____. ร.๓ จ.ศ.๑๒๑๕ เลขที่ ๑๓๕ จดหมายถึงพ่อเพงสรรพกิจ เรื่องจับอาจารย์ภูใต้.

จดหมายเหตุรัชกาลที่ ๔

กษ. ร.๔ จดหมายเหตุ ร.๔ จ.ศ.๑๒๐๕ เลขที่ ๑๖๐ หนังสือถึงพระยาพิษณุโลก ให้ส่งตัวหลวง
มหาศไทย ขุนด่าน กับพวก

____. ร.๔ เล่มที่ ๔ เลขที่ ๒๕ จ.ศ.๑๒๑๓ ว่าด้วยเกณฑ์ขุนหมื่น พรหวัเมืองเข้ามาท้าวรงค์ครัว.

- ____. ร.๕ กท. ๒ สารตราเจ้าพระยาอรรคมหาเสนาถึงพระยาเพชรบุรีว่าด้วยเกณฑ์ขอแรงขุนหมื่น
เมืองราชบุรี เมืองเพชรบุรี มาทพระเมรุ โรงครัว ลงวัน ๖ ๗ ๒ ฟ้า ปีชวด จัตวาศก
จ.ศ.๑๒๑๔ หน้า ๑๔๕.
- ____. ร.๕ จ.ศ.๑๒๑๔ เลขที่ ๔๗ หนังสือพระยาแสนเมืองถึงแก่กรรมและสารตราเมืองเชียงใหม่
ร่างตราเมืองอุบลว่าด้วยครัวเกี่ยวข้องกับเมืองบันนา .
- ____. ร.๕ จ.ศ.๑๒๑๕ เลขที่ ๓๕ สารตราถึงเมืองอ่างทอง.
- ____. ร.๕ กท. จ.ศ.๑๒๒๑ เล่มที่ ๔ หน้า ๑๓๑ - ๑๓๒.
- ____. ร.๕ กท. จ.ศ.๑๒๒๑ เล่มที่ ๔ หน้า ๑๓๒ - ๑๓๔.
- ____. ร.๕ กท. เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๓๔ จ.ศ.๑๒๒๑ เกณฑ์หมากดมตะทองเมืองสงขลาเมืองนคร.
- ____. ร.๕ จ.ศ.๑๒๒๔ เลขที่ ๕๓ ใบบอกเมืองนครพนม เรื่อง ให้เกลี้ยกล่อมได้ครัวญวนรวมทั้งชาย
หญิง ๖๕ คน.
- ____. ร.๕ จ.ศ.๑๒๒๗ เลขที่ ๑๓๖.

จดหมายเหตุรัชกาลที่ ๕

- กพข. ร.๕ กห.๖ สารตราเจ้าพระยาอรรคมหาเสนา ถึง พระยาสุรเสนา ข้าหลวงพระยาภาณุพนบุรี ว่าด้วย ำให้หลวงราม นายสง นายรัน ตั้งเกลี้ยกล่อมเลกหนืออกนอกแดนเขตร ลงวัน ๗ ๗ ๒ คำ ปีมะเสง เอกศก จ.ศ.๑๒๗๑ หน้า ๒๕ - ๓๐.
- ____. ร.๕ พศ. เล่มที่ ๒๐ เลขที่ ๓๖ สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ กราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ๕๑๑๕๕ คำ ปีมะโรง เอกศก ๑๒๕๑.
- ____. ร.๕ ก.๑/๓ พระอุทัยเพชฌนนท์ถึงฯพณฯ ที่สมุหพระกลาโหม ๑๕ กุมภาพันธ์ ร.ศ.๑๐๐
- ____. ร.๕ พศ.๓/๕๐๗ หนังสือเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง ทูลเกล้าถวายความเห็น เรื่องที่จะจัดการ เรื่องเลกสำหรับเมือง ำให้เป็นทหารสำหรับเมือง ปีมแม เบญจศก จ.ศ.๑๒๕๕.
- ____. ร.๕ ที่ ๓๕๕/๕๑ วัน ๓๑๑๑ จ.ศ.๑๒๕๑ (๕ ธันวาคม ๒๕๒๒) พระราชหัตถเลขา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวถึงกรมพระราชวังบวรสถานมงคล.
- ____. ร.๕ ที่ ๓๕๕/๕๖ วัน ๕๑๓๑๐ จ.ศ.๑๒๕๖ (๑๗ กันยายน ๒๕๒๗) พระราชหัตถเลขา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวถึงกรมพระราชวังบวรสถานมงคล.
- ____. ร.๕ พศ.๗/๓๑๓ หนังสือเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง ทูลเกล้าฯ ถวายอธิบายความประสงค์เดิม เรื่องเลกไพร่สม ลงวัน ๕ ๗ ๗ คำ ปีระกา สัตตศก จ.ศ.๑๒๕๗.

กทข. ร.๕ เอกสารเย็บเล่ม หนังสือกราบบังคมทูล รัชกาลที่ ๕ จ.ศ.๑๒๕๐.

____. ร.๕ ม ๑๒.๒ ก/๕ ใบบอกเมืองฉะเชิงเทรา.

____. ร.๕ เอกสารเย็บเล่มสมุดพิเศษ รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๗ หน้า ๑๓๑ - ๑๓๔.

____. ร.๕ เอกสารเย็บเล่มสมุดพิเศษ รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๗ หน้า ๑๔๗.

____. ร.๕ พศ. เล่ม ๓๑ หน้า ๓๓๐ - ๓๓๕.

เอกสารชั้นรอง

ขจร สุขพานิช. สถาปนาการเมืองและสังคมในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา รวมทั้งแคว้นเขลียงสมัยก่อนตั้ง
กรุงสุโขทัยเป็นราชธานี. ใน รายงานผลการสัมมนาการเมืองและสภาพสังคมสมัย
สุโขทัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เศศ. ๒๕๒๑. (รายงานผลการสัมมนาการเมือง
และสภาพสังคมสมัยสุโขทัย ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก ๑ - ๔ สิงหาคม
พ.ศ.๒๕๒๐).

คีตกฤทธิ์ บราโรมช, หม่อมราชวงศ์. โครงการตะกุดในตู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยามรัฐ. ๒๕๓๔.

____. ลักษณะไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๒๕.

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. พระบาทสมเด็จพระ. พระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.

พระนคร: องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๐๖.

_____. พระราชดำรัสทรงแถลงพระบรมราชาธิบายแก่ข้าราชการปกครองแผ่นดิน. ใน ประวัติศาสตร์
และการเมือง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๘.

_____. พระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและลายพระหัตถ์
สมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุทมาลมารศรี พระอรรคราชเทวี. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยเกษม,
๒๕๕๓. (งานพระเมรุ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์
กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ณ พระเมรุท้องสนามหลวง วันที่ ๑๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๓).

_____. พระราชหัตถเลขา พระราชทานแก่ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ
สยามมกุฎราชกุมาร วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๓๖. ใน พระบรมราชโองการในรัชกาลที่ ๕
พระราชทานแก่พระเจ้าลูกยาเธอ. พระนคร: กรมศิลปากร, ๒๕๑๔.

จุลจักรพงษ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า. เจ้าชีวิต. พระนคร: คลังวิทยา, ๒๕๑๗.

ฉันทิชย์ กระแสสินธุ์. ประวัติสมเด็จพระมหาจารย์ (โต). กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๒๖.

ชมพูนุท นาศิริรักษ์. บทบาทของที่ปรึกษาชาวต่างประเทศในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓.

ชัย เรื่องศิลป์. ประวัติสังคมไทยสมัยโบราณก่อนศตวรรษ ๒๕. พระนคร: ศิลปาบรรณาการ,

๒๕๒๓.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช และ ชัดติยา กรรณสูตร. เอกสารการเมืองการปกครองไทย. พระนคร:

สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๘.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. อำนาจทางการเมืองอาณาจักรสุโขทัย. ใน รายงานผลการสัมมนาสังครโลก

ว่าด้วยไทยกับการวินิจฉัยปัญหาเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมสมัยสุโขทัย. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์พิมพ์, ๒๕๑๕.

ชูสิริ จามรราม. ประวัติศาสตร์สุโขทัย. กรุงเทพฯ: ชีระพงษ์การพิมพ์, ๒๕๒๖.

ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม. สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์. พระนคร: คลังวิทยา, ๒๕๐๕.

ดาเนียร เลขาภูล, พลโท. การปฏิรูปทางการเมืองการปกครอง. ใน ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม ๒

รัชกาลที่ ๔ - พ.ศ. ๒๔๓๕. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๕. (คณะกรรมการ

ประมวลเอกสาร ใน คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี มอบให้

กรมศิลปากรจัดพิมพ์เป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พุทธศักราช

๒๕๒๕).

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา, เจ้าจอมมารดาทิม ใน ประวัติบุคคลสำคัญ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, ๒๕๓๑.

_____ . ความทรงจำ. พระนคร: ศิลปาบรรณาการ ๒๕๑๖.

_____ . เทศาภิบาล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๓๗. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ นางบุญร่วม บุญวัฒน์ ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗).

_____ . บันทึกว่าด้วยการปกครองประเทศไทยแต่โบราณ. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ประทาน นาย ย.ส. อนุমানราชชน (พระยาอนุমানราชชน) เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๓, ใน ไว้พระยาอนุমানราชชน. พระนคร: อรุณสภา, ๒๕๑๘.

_____ . ประชุมปาฐกถาของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ หม่อมเจ้าสุวัทรดิศ ดิศกุล ทรงทาเชิงอรรถเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๑๕. (พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศิริรัตนบุษยง โปรดให้พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ หม่อมเจ้าอาชวดิศ ดิศกุล ณ เมรุหลวง หน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕).

- _____ . พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๕. พระนคร: สำนักพิมพ์บรรณาคาร.
๒๕๑๔.
- _____ . ลักษณะการปกครองประเทศสยามแต่โบราณ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเกษม.
๒๕๓๐. (สมัคยาจารย์สมาคมพิมพ์ในโอกาสที่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรง
ราชานุภาพ ทรงแสดงปาฐกถาที่สมัคยาจารย์สมาคม เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐).
- _____ . แสดงบรรยายพงศาวดารสยาม. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, ๒๔๗๑.
(สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงบรรยายที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อ
พ.ศ. ๒๔๖๓).
- _____ . อธิบายเรื่องในรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ. ใน พระราชพงศาวดารฉบับ
พระราชหัตถเลขา เล่ม ๑. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์, ๒๕๑๖.
- ดาซาร์ด, บาดหลวง. บันทึกรายงานการเดินทางมาสู่ประเทศไทย. พระนคร: คลังวิทยา, ๒๕๑๒.
อ้างถึงใน ชิดา สาระยา. อยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองและการปกครอง.
ใน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง กรุงศรีอยุธยา: อารยธรรมไทย.
มบท: ๒๕๓๓. (เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม ประกอบการสัมมนา จัดโดยศูนย์ศึกษา
ประวัติศาสตร์อยุธยา สถาบันไทยศึกษา ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดพระนคร
ศรีอยุธยา วันที่ ๒๒ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๓ ณ บ้านรับรอง บริเวณจวนผู้ว่าราชการจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา).

ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑. พระนคร: องค์กรค้า
ของคุรุสภา, ๒๕๐๔.

_____. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑. กรุงเทพฯ: องค์กรค้าคุรุสภา,
๒๕๒๖.

_____. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒. พระนคร: องค์กรค้าของคุรุสภา,
๒๕๐๔.

_____. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๓ เล่ม ๑. พระนคร: องค์กรค้าของ
คุรุสภา, ๒๕๐๔.

_____. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๓ เล่ม ๒. พระนคร: องค์กรค้าของ
คุรุสภา, ๒๕๐๔.

_____. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๔ เล่ม ๑. พระนคร: องค์กรค้าของ
คุรุสภา, ๒๕๐๔.

_____. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๔ เล่ม ๒. พระนคร: องค์กรค้าของ
คุรุสภา, ๒๕๐๔.

ธิดา สาระยา. (ศรี)ทวาราวดี ประวัติศาสตร์ยุคต้นของสยามประเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
เมืองโบราณ, ๒๕๓๒.

_____ . อยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองและการปกครอง. ใน เอกสาร
ประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง กรุงศรีอยุธยา: อยุธยาประเทศไทย. มบท: ๒๕๓๓.
 (เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม ประกอบการสัมมนา จัดโดยศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา
 สถาบันไทยศึกษา ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันที่ ๒๒
 - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๓ ณ บ้านรับรอง บริเวณเจวนผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา).

นันทิยา สว่างวุฒิศรรม. การควบคุมกำลังคนในสมัยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการจัดการเกษตรทหาร.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔.

นายกรัฐมนตรี้, สำนัก. ประชุมศิลาจารึกภาคที่ ๑. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการ
 นายกรัฐมนตรี้, ๒๕๒๑.

นิติศาสตร์ไพศาลย์, พระยา. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย. พระนคร : คลังวิทยา, ๒๕๐๖.

บริดล์, แคนบีช. หนังสืออักษรวิธานศรีบริดล์ DICTIONARY OF SIAMESE LANGUAGE BY
DR. BRADLEY BANGKOK 1873. มบท, มบท.

บุญรอด แก้วกัณฑ์. การเก็บสำเนาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. ๒๓๒๕ - ๒๔๑๑). วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.

ประภัสสร บุญประเสริฐ. ขอบเขตพระราชอำนาจของกรมพระราชวังบวรสถานมงคลในสมัยรัตนโกสินทร์
(พ.ศ. ๒๓๒๕ - พ.ศ. ๒๔๑๕). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕.

ปิยนาด บุนนาค. การวิเคราะห์โอกาสในการเลื่อนขั้นทางสังคมในสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น.
(พ.ศ. ๒๓๒๕ - ๒๓๕๔). รายงานผลการวิจัย ฉบับที่ ๘ ทูลอุทธรณ์งานวิจัยงบประมาณแผ่นดิน
ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๒๘.

_____. บทบาททางการเมืองการปกครองของเสนาบดีตระกูลบุนนาค. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
๒๕๒๐.

_____. บทบาทและแนวคิดทางการเมืองของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๒๕.

พิทยलगพฤติยากร, พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่น. การเปลี่ยนแปลงและประเพณีของไทยในรัชสมัยของ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. ใน หนังสือที่ระลึกถึงรอบ ๑๐๐ ปีแห่งวันสวรรคต
ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และ วันเสวยราชย์ของพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยเชม. ๒๕๑๑. (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
โปรดฯ ให้พิมพ์พระราชทาน ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑).

_____. เรื่องพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงฟื้นฟูวัฒนธรรม. พระนคร: โรงพิมพ์
พระจันทร์, ๒๕๐๐. (นายสนั่น บุญยศิริพันธุ์ พิมพ์ช่วยในงานคล้ายวันประสูติ พ.ศ. ๒๕๐๐).

ทูนพิศมัย ดิศกุล, หม่อมเจ้าหญิง. สิ่งที่ข้าพเจ้าพบเห็น. กรุงเทพฯ: สารมวลชน, ๒๕๓๔.

เพ็ญศรี ตึก. การดำเนินนโยบายเพื่อความอยู่รอดและการต่อสู้เพื่ออนาคตของไทยในทางการ
ศาลและอัยการสูงสุด. ใน ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม ๒ รัชกาลที่ ๔ -
พ.ศ. ๒๔๗๕. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๕. (คณะกรรมการประมวลเอกสาร
ใน คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี มอบให้ กรมศิลปากรจัดพิมพ์
เป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๕).

ไพฑูรย์ มีกุล. ประวัติศาสตร์สมัยธนบุรี. ขอนแก่น: โรงพิมพ์อุดมศิลป์, มบพ.

มาตยา อิงคนารถ ทวี ทองสว่างและวัฒนา รอดสาอางค์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัยโบราณ -
กรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๕.

มานพ ดาวรวณีสกุล. ขุนนางกับความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและการปกครองในสมัยอยุธยา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

รอง ศยามานนท์. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม. ใน ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์
เล่ม ๒ รัชกาลที่ ๔ - พ.ศ. ๒๔๗๕. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๕.
(คณะกรรมการประมวลเอกสาร ใน คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์
๒๐๐ ปี มอบให้ กรมศิลปากรจัดพิมพ์เป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์
๒๐๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๕).

รอง ศยามานนท์, ดาเนิร เลชะกุล, พลตรี และ วิลาสวงค์ นพรัตน์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัย
กรุงศรีอยุธยา แผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ถึงแผ่นดิน สมเด็จพระนเรศวรมหาราช.
พระนคร: โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๕.

ลาอุแบร์, มร.เคอะ. จดหมายเหตุลาอุแบร์ เล่ม ๑ สันต์ ท.โคมลบุตร แบล. พระนคร: สำนักพิมพ์
ก้าวหน้า, ๒๕๑๐.

วรกิจพิศาล, ขุน. ตำนานเสนาบดีกรุงรัตนโกสินทร์ (เรียงตามลำดับ) ตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๖
จบเพียง พ.ศ.๒๔๖๓, พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ, ๒๔๖๓.

วราภรณ์ ทินนานนท์. การค้าสาเกาของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.

วิมล บัวสุวรรณ. ประเทศไทยเริ่มเปลี่ยนโฉมหน้าตามแบบอารยประเทศในสมัยใด. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

วิลาสวงศ์ พงสะบุตร. ประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๒.

วิลักษณ์ เมฆารัตน์. โครงสร้างทางการเมืองสมัยสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ.๒๕๒๓.

ศรีศักร วัลลิโภดม. เมืองลูกหลวงกับการปกครองไทยโบราณ. วารสารธรรมศาสตร์ ๔ (กุมภาพันธ์
- พฤษภาคม ๒๕๑๘): ๗๗ - ๘๕.

ศรีศักร วัลลิโภดม. สภาพาพภูมิประเทศและประชากรของอาณาจักรสุโขทัย. ใน รายงานผล
การสัมมนาสังครโลกใต้อาวไทยกับการวินิจฉัยปัญหาเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมสมัย
สุโขทัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เศศ, ๒๕๑๕.

ศิลป์ากร, กรม. กฎหมายตราสามดวง. พระนคร: หจก.อุดมศึกษา. ๒๕๒๑.

____. ตั้งเจ้าพระยากรุงรัตนโกสินทร์. พระนคร: โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๒.

(คณะรัฐมนตรีจัดพิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ หม่อมหลวงชูชาติ กาญจนป.ช..ม.ว.ม..ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๒).

____. ประชุมพงสาวดารภาคที่ ๒. พระนคร: องค์การคำคุณุสภา, ๒๕๑๒.

____. พระราชพงสาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม ๒. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญธรรม, ๒๕๑๖.

____. พระราชพงสาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม ๑. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์, ๒๕๑๖.

____. เพลงยาวกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ใน จดหมายเหตุความความทรงจำกรมหลวงนรินทร์เทวี.

พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๘.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมบูรณ์ ธรรมครองอาตม์. การปฏิรูปการศาล. ใน ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม ๒
รัชกาลที่ ๔ - พ.ศ. ๒๔๓๕. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๕. (คณะกรรมการ
 ประมวลเอกสาร ใน คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี มอบให้
 กรมศิลปากรจัดพิมพ์เป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี
 พุทธศักราช ๒๕๒๕).

สุกัญญา บารุงสุข. อำนาจหน้าที่และบทบาทของสมุหพระกลาโหมในสมัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์
 ปริณิฎมมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. สุรัชทัยไม่ไช่ราชธานีแห่งแรกของไทย. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์, ๒๕๒๒.

สุดา เพียรธัญญกรณ์. อำนาจหน้าที่และบทบาทของสมุหนายกในสมัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์
 ปริณิฎมมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๗.

สินชัย กระบวนแสง. ประวัติศาสตร์สุรัชทัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เณศ, ๒๕๒๐.

สืบแสง พรหมบุญ. ประวัติศาสตร์สุรัชทัย. ใน รายงานผลการสัมมนาสังครโลกใต้ลาวไทยกับการ
วินิจฉัยปัญหาเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมสมัยสุรัชทัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เณศ,
 ๒๕๑๕.

สุทธินี จันทร์รัตน์. พระบรมราชบายทางการเมืองของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย.
 วิทยานิพนธ์ปริณิฎมมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

สุทธิพันธ์ ชูทรานนท์. การจัดเก็บภาษีอากรและผลกระทบต่อสังคมไทย พ.ศ. ๒๔๑๖ - ๒๔๗๕.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

เสถียร ลายลักษณ์. ประชุมกฎหมายประจำศก. พระนคร: กุรุสภา, ๒๕๐๗.

แสงโรสม เกษมศรี, หม่อมราชวงศ์, และ วิมล พงศ์พิพัฒน์. ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม ๑
รัชกาลที่ ๑ - รัชกาลที่ ๓ พ.ศ. ๒๓๒๕ - พ.ศ. ๒๓๕๔. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์,
 ๒๕๒๕. (คณะอนุกรรมการประมวลเอกสาร ใน คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์
 ๒๐๐ ปี มอบให้ กรมศิลปากรจัดพิมพ์เป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์
 ๒๐๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๕).

อนุমানราชชน, พระยา. ตำนานสุลต่านกร. พระนคร: โธเดียนสตรี, ๒๕๑๖.

อัษฎลี สุสายัณห์. ความเปลี่ยนแปลงของระบบไพร่และผลกระทบต่อสังคมไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

อุดมสมบัติ, หลวง. จดหมายเหตุหลวงอุดมสมบัติ พร้อมด้วยอธิบายของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ. กรุงเทพฯ: วิกตอรีเพาเวอร์พอยท์การพิมพ์, ๒๕๓๐.

(กรมศิลปากรจัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในมหามงคลวันพระบรมราชสมภพ

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวครบ ๒๐๐ ปี วันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช
 ๒๕๓๐).

เอกสารหอการค้า. ราชสาส์นพระเจ้าแผ่นดินสยามที่มีโปรดถวายเจ้าชายแห่งออเรนจ์. อ้างถึงใน
ธิดา สาระยา. อยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองและการปกครอง. ใน
เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง กรุงศรีอยุธยา: คู่อารยธรรมไทย. มบท:
๒๕๓๓. (เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม ประกอบการสัมมนา จัดโดยศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์
อยุธยา สถาบันไทยศึกษา ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันที่ ๒๒ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๓ ณ บ้านรับรอง บริเวณจวนผู้ว่าราชการจังหวัดพระนคร
ศรีอยุธยา).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายพระนามและรายนาม

สมเด็จพระมหาอุปราช เจ้านายกษัตริย์ราชการกรม อัครมหาเสนาบดีและเสนาบดีจตุสดมภ์

ในสมัยรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. ๒๓๒๕ - พ.ศ. ๒๔๗๕)

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (พ.ศ. ๒๓๒๕ - พ.ศ. ๒๓๕๒)

สมเด็จพระมหาอุปราช

๑. สมเด็จพระอนุชาธิราชเจ้า กรมพระราชวังบวรมหาสุริยสิงหนาท
๒. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ กรมพระราชวังบวรมหาอิศรสุนทร

สมุหพระกลาโหม

๑. เจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (ปลื้ม)
๒. เจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (บุญนาค)
๓. เจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (ปั้น)

สมุหนายก

๑. เจ้าพระยารัตนาพิพิธ (สน สนธิรัตน์)

เสนาบดีกรมเมือง

๑. พระยายมราช (อิน อินทรกำแหง)
๒. พระยายมราช (บุญนาค)
๓. เจ้าพระยายมราช (บุญมา บุญนาค)

เสนาบดีกรมวัง

๑. เจ้าพระยาธรรมาธิบดี (บุญรอด บุญรัตพันธุ์)
๒. เจ้าพระยาธรรมาธิบดี (ทองดี)
๓. เจ้าพระยาธรรมาธิบดี (สด)

เสนาบดีกรมพระคลัง

๑. เจ้าพระยาพระคลัง (สน)
๒. เจ้าพระยาพระคลัง (หน บุญ - หลง)
๓. พระยาพระคลัง (กูณ รัตนกุล)

เสนาบดีกรมนา

๑. เจ้าพระยาพลเทพ (บั้น สิงหเสนี)
๒. เจ้าพระยาพลเทพ (บุญนาค บ้านแม่ลา)

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (พ.ศ. ๒๓๕๒ - พ.ศ. ๒๓๖๘)

สมเด็จพระมหาอุปราช

๑. สมเด็จพระอนุชาธิราช กรมพระราชวังบวรมหาเสนานุรักษ์

ผู้กำกับราชการกรม

๑. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงพิทักษมนตรี ทรงกำกับราชการกรมมหาดไทยและกรมวัง
๒. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนอิศราบุรีจักษ์ ทรงกำกับราชการกรมมหาดไทยและกรมกลาโหม
๓. พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นศักดิ์พลเสพ ทรงกำกับราชการกรมกลาโหมและกรมเมือง
๔. พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นพิพิธโภคภูเบนทร์ ทรงกำกับราชการกรมเมือง
๕. พระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ทรงกำกับราชการกรมท่า

สมุหพระกลาโหม

๑. เจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (บุญมา บุญนาค)
๒. เจ้าพระยาวงศาสุรศักดิ์ (แสง วงศาโรจน์)
๓. เจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (สังข์ ณ บางช้าง)

สมุหนายก

๑. เจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ (กุน รัตนกุล)
๒. เจ้าพระยาอภัยภูธร (น้อย บุญรัตพันธุ์)

เสนาบดีกรมเมือง

๑. เจ้าพระยายมราช (น้อย บุญรัตพันธุ์)
๒. เจ้าพระยายมราช (น้อย บุญนาค)

เสนาบดีกรมวัง

๑. เจ้าพระยาธรรมาธิปตี (เทศ ฌ บางช้าง)

เสนาบดีกรมพระคลัง

๑. เจ้าพระยาพระคลัง (กร)
๒. เจ้าพระยาพระคลัง (สังข์)
๓. พระยาสุรียวงศ์โรกษา (ติศ บุญนาค)

เสนาบดีกรมนา

๑. เจ้าพระยาพลเทพ (สา)
๒. เจ้าพระยาพลเทพ (ทองอิน)

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๓๖๗ - พ.ศ. ๒๓๕๔)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมเด็จพระมหาอุปราช

๑. สมเด็จพระราชบิดา กรมพระราชวังบวรมหาศักดิพลเสพ

ผู้กำกับราชการกรม

๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นสุรินทรรักษ์ ทรงกำกับราชการกรมท่าและกรมมหาดไทย
๒. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นรักษรมเรศ ทรงกำกับราชการกรมวัง

สมุหพระกลาโหม

๑. เจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (น้อย)
๒. เจ้าพระยาพระคลัง (ดิศ บุนนาค)

สมุหนายก

๑. เจ้าพระยาอภัยภูธร (น้อย บุญรัตพันธุ์)
๒. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นสุรินทรรักษ์
๓. เจ้าพระยาราชสุภาวดี (สิงห์ สิงหเสนี)
๔. พระยาศรีสหเทพ (ทองเพ็ญ)
๕. พระยาราชสุภาวดี (โศต กัลยาณมิตร)

เสนาบดีกรมเมือง

๑. เจ้าพระยายมราช (ขุน)
๒. เจ้าพระยายมราช (บุนนาค ตะเฆ่ทับ)
๓. พระยาพิไชยขานิต (ขุนเณร)
๔. พระเจ้าน้องยาเธอ กรมขุนพิพิชฎาเบนท์

เสนาบดีกรมวัง

๑. เจ้าพระยาธรรมราชาธิบดี (สมบุญ)

เสนาบดีกรมพระคลัง

๑. เจ้าพระยาพระคลัง (ดิศ บุนนาค)

เสนาบดีกรมนา

๑. เจ้าพระยาพลเทพ (ฉิม)

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๓๙๔ - พ.ศ. ๒๔๑๑)

สมเด็จพระมหาอุปราช

๑. พระบาทสมเด็จพระปวงเรนทราเมศมทิศเรศรังสรรค์ พระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว

ผู้กำกับราชการกรม

๑. กรมสมเด็จพระเดชาดิศร ทรงกำกับราชการกรมนา
๒. สมเด็จพระเจ้าฟ้าพิฆาตมาลา ทรงกำกับราชการกรมวัง
๓. พระเจ้าน้องยาเธอ กรมขุนวรจักรธรานุภาพ ทรงกำกับราชการกรมเมือง

สมุหพระกลาโหม

๑. เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค)

สมุหนายก

๑. เจ้าพระยานิกรบดินทร (รัต กัลยาณมิตร)
๒. เจ้าพระยาภูธราภัย (นุช บุญรัตพันธุ์)

เสนาบดีกรมเมือง

๑. เจ้าพระยายมราช (สุก)
๒. เจ้าพระยายมราช (นุช บุญรัตพันธุ์)
๓. เจ้าพระยายมราช (ครุฑ)
๔. เจ้าพระยายมราช (แก้ว สิงหเสนี)

เสนาบดีกรมวัง

๑. เจ้าพระยาธรรมาธิกรณาธิบดี (เสื่อ สนธิรัตน์)
๒. เจ้าพระยาธรรมาธิกรณาธิบดี (บุญศรี บุรณศิริ)

เสนาบดีกรมพระคลัง

๑. เจ้าพระยาทิพากรวงศ์ มหาโกษาธิบดี (ชา บุนนาค)
๒. พระเจ้าน้องยาเธอ กรมขุนวรจักรธรานุภาพ

เสนาบดีกรมนา

๑. เจ้าพระยาพลเทพ (เอี่ยม ชูโรต)
๒. เจ้าพระยาพลเทพ (หลง)

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๔๑๑ - พ.ศ. ๒๔๗๕)

สมเด็จพระมหาอุปราช

๑. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระราชวังบวรวิไชยชาญ

ผู้กำกับราชการกรม

๑. เจ้าพระยาทิพากรวงศ์ มหาโกษาธิบดี (ชา บุนนาค) ที่ปรึกษากกรมท่า

สมุหพระกลาโหม

๑. เจ้าพระยาสุรวงค์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค)
๒. พระยาเทพประชุม (บัน บันยารชุน)
๓. เจ้าพระยาพลเทพ (ชุ่ม ศรีไชยยันต์)
๔. พระยามนตรีสุริยวงศ์ (จีน บุนนาค)

สมุหนายก

๑. สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยาปวเรศวริยวราทิตย์
๒. เจ้าพระยารัตนบดินทร (บุญรอด กัลยาณมิตร)

เสนาบดีกรมเมือง

๑. เจ้าพระยายมราช (เจย ยมาภัย)
๒. พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นภูธรเรศราชรังสฤษฎ์
๓. คอมมิตตีกรมเมือง พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นนเรศวรฤทธิ์ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นสวัสดิวัดนวิมล พระยาเทพประขุน (ชุ่ม ศรีไชยยันต์) พระยาธรรมสารนิติ (ตาด อมาตยกุล)

เสนาบดีกรมวัง

๑. เจ้าพระยาธรรมราชาภิรมย์ (ละมั่ง สนธิรัตน์)

เสนาบดีกรมพระคลัง

๑. เจ้าพระยาภาณุวงศ์มหาโกษาธิบดี (ท้วม บุนนาค)

เสนาบดีกรมนา

๑. เจ้าพระยาพลเทพ (บุญรอด กัลยาณมิตร)
๒. เจ้าพระยาพลเทพ (ชุ่ม ศรีไชยยันต์)

ที่มา : ขุนวรกิจพิศาล. ตำนานเสนาบดีกรุงรัตนโกสินทร์ เรียงตามลำดับ ตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๖ ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๔๖๓. (พระนคร : โรงพิมพ์อักษรนิติ บางขุนพรหม, ๒๔๖๓).

: กรมศิลปากร, ตั้งเจ้าพระยากรุงรัตนโกสินทร์, (พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๒), คณะรัฐมนตรีพิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ หม่อมหลวงชูชาติ กาญ ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๒.

ประวัติผู้เขียน

นายประทีป สะเพียรชัย เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๑ ที่กรุงเทพฯ สำเร็จ
การศึกษาจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๒ และเข้าศึกษาต่อ
ในภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๓

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย